

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ : การใช้มาตรการทางกฎหมายกับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ

ชื่อผู้เขียน : พ.ต.อ. วุฒิ วิทิตานนท์

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาการเมืองการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

พศ.ดร. วรวิทย์	มีมาก	ประธานกรรมการ
รศ. สมศักดิ์	เกี่ยวกิ่งแก้ว	กรรมการ
รศ. ประชิต ณ ทางช้าง		กรรมการ

บทคัดย่อ

กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือสั่งการเมื่อ 17 มกราคม พ.ศ. 2527 ได้กำหนดนโยบายการสอบสวนความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติเป็นพิเศษ ซึ่งแตกต่างกับการสอบสวนคดีอาญาทั่วไป โดยให้เหตุผลว่า ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติได้ถูกบุกรุกและถูกทำลายมาเป็นเวลานาน แม้ทางราชการจะร้องกันปราบปรามอย่างไรก็ไม่ได้ผล เนื่องจากผู้กระทำผิดมักจะมีเงินและพวกพ้องมาก รวมทั้งบางครั้งก็มีเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในการสอบสวนปรากฏว่าสำนวนค่อนข้างไม่พ่องหรือขาดพยานหลักฐานในการดำเนินคดี

เพื่อให้มาตรการการร้องกันการตัดไม้ทำลายป่า และการทำลายทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นไปโดยรัดกุม กระทรวงมหาดไทยจึงให้ฝ่ายปกครองเข้าควบคุมการสอบสวนหรือร่วมสอบสวนรวมทั้งการสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตในการปล่อยชั่วคราว และหากคดีใดที่ฝ่ายปกครองจับกุมหรือร่วมจับกุมหรือเป็นคดีใหญ่สำคัญ ทั้งฝ่ายปกครองจะตั้งเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ฝ่ายปกครองจะต้องแจ้งอัยการมาเป็นที่ปรึกษาหรือร่วมสืบสวนสอบสวนอีกด้วย

แต่ปรากฏว่านับตั้งแต่นโยบายการสอบสวนออกมามีบังคับกระทรวงมหาดไทย ไม่เคยมีการศึกษาศึกษาเปรียบเทียบ หรือ การติดตามและประเมินผลเลยว่าการสอบสวนระหว่างที่ฝ่ายตำรวจเป็นผู้สอบสวนกับระบบการสอบสวนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดออกมาบังคับให้เป็นเวลา 8 ปีเศษนั้น ระบบการสอบสวนวิธีใดที่มีประสิทธิภาพดีกว่ากัน ผู้วิจัยเห็นว่าปัจจุบันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ สิ่งมีชีวิต และมีผลต่อสภาวะแวดล้อมมากมาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกทำการศึกษาวิจัยติดตามประเมินผลนโยบายดังกล่าว

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า นโยบายการสละส่วนที่กระทรวงกำหนดขึ้นมานับตั้งแต่ใช้ให้ขึ้น
เป็นการกำหนดนโยบาย "แนวผู้นำผสมแนวสถาบัน" การกำหนดนโยบายดังกล่าวมาบังคับใช้ให้มีการ
ศึกษาปัญหาให้ละเอียดถี่ถ้วน เห็นนโยบายที่ออกมาโดยวิธีการคาดคะเนหรือคาดการณ์ ซึ่งหวังว่า
ฝ่ายปกครองและอัยการจะเข้ามาเป็นผู้ควบคุม ช่วยเหลือ แนะนำ ให้กับพนักงานสละส่วนฝ่าย
ตำรวจ แต่ข้อเท็จจริงไม่ได้ปฏิบัติตามนโยบายแต่อย่างใด

จากการวิจัยพบว่า ในปี พ.ศ. 2531 - 2532 - 2533 การกระทำผิดในคดีดังกล่าว
เกิดขึ้นทุกปี ขณะเดียวกันการสืบสวน จำคุก และสละส่วนนำผู้กระทำผิดส่งฟ้องศาลนั้น สถิติ
การถูกศาลพิพากษาลงโทษลดน้อยลงกล่าวคือ คดีที่จำคุกมาและสามารถสละส่วนสละส่วนนำตัวผู้-
กระทำผิดส่งฟ้องศาล และถูกศาลพิพากษาลงโทษ ในปี พ.ศ. 2531 ถูกลงโทษร้อยละ 34.9
ปี 2532 ถูกลงโทษร้อยละ 30.1 ปี 2533 ถูกลงโทษร้อยละ 29 ทลของคดีที่จำคุกได้ในแต่ละปี
แสดงถึงประสิทธิภาพการสละส่วนลดต่ำลงทุกปี ทั้งสาเหตุที่ขาดประสิทธิภาพก็เนื่องจากระบบการ
สละส่วนมีจุดบกพร่องทั้งตัวบุคลากร เทคนิคในการสืบสวนสอบสวน การควบคุม การกำกับดูแล
เอกภาพในอำนาจหน้าที่ การปกครองบังคับบัญชาไม่ชัดเจน มีปัญหาการปฏิบัติเกือบทุกขั้นตอน

ผู้วิจัยเห็นว่าหากยังปล่อยให้ระบบการสละส่วนเป็นอยู่เช่นทุกวันนี้ และยังมีการหวง
อำนาจการสละส่วนระหว่างฝ่ายตำรวจ ฝ่ายปกครองและอัยการโดยมีค่านึงถึงผลประโยชน์ของ
ประเทศชาติเป็นสำคัญแล้ว การที่จะนำมาตราทางกฎหมายมาบังคับเพื่อป้องกันการบุกรุกทำลาย
ป่าและการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้ผู้กระทำผิดเกรงกลัวนั้น จะไม่ได้ผลโดยเด็ดขาด
ในทางตรงกันข้ามการสละส่วนกลับจะมีข้อบกพร่องมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยเห็นว่าหากไม่เร่งรีบแก้ไขปัญหาระบบการสละส่วนดังกล่าวโดยเร็วแล้ว ป่าไม้
และทรัพยากรธรรมชาติก็จะถูกผู้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว บุกรุก ทำลาย เข้าไปแสวงหาประโยชน์
และในที่สุดป่าไม้และทรัพยากรก็จะหมดสิ้นไป จนมิอาจแก้ไขได้

Independent Study : The Legal Enforcement Against Crimes Relating
to the Destruction of National Resources

Author : Wuthi Vititanon
M.A. (Politics Science) Politics and Government

Examining Committee :

Assist. Prof. Dr. Worapit Meemak	Chairman
Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo	Member
Assoc. Prof. Prachid Na Bangchang	Member

Abstract

Presently, forests and other natural resources are being devastated at an alarming rate. An act which is related to destruction of forests and other natural resources is a criminal offence. In the former days, This government had used preventive and suppressive measures as a means to fight the problem of crimes against forests and natural resources of which police officers were given sole responsibility to handle the cases in the capacity of chief investigators.

However, at the beginning of the last decade, there was an undeniable rising trends of crimes against forests and natural resources together with the increasing number of culprits being released owing to weak written charges or lack of evidence.

Ministry of Interior was informed of these facts and was convinced that police officers lacked the capabilities to handle the crimes against forests and natural resources in an effective way. Therefore, as a measure to correct these deficiencies, Ministry of Interior issued an urgent decree, dated January 17, 1984. According to this ministerial decree, local administrative officials would participate and have a wide range of powers in the investigation of criminal cases related to forests and natural resources. The given powers range from being either chief investigators or co-investigators and most importantly, the power to decide the bail out of the culprits. Thus, police officers are not vested with the sole power to conduct investigations as in the former times.

This independent study is interested in examining the efficiency and the effectiveness of the new ministerial decree as compared to the previous performance of the old police dominated investigation process. The main hypothesis is: if the measure of new ministerial decree fails, it means that the efforts to conserve forests and natural resources are in peril and the new measure should be corrected in an appropriate way.

The study finds that the new investigation method, as stated in the ministerial decree, is a policy formulation in the type of "leader cum institution" of which there has been no thorough study of the problem. In addition, it has been expected that local administrative officials and state attorneys would be willing to assist police officers in handling these special criminal cases in a very effective way. It is found that these expectations fail to materialize in reality. In contrary, the study finds that the frequencies of committing crimes against forests and natural resources are on the increase while the chances of culprit's indictment are on the decrease. For example:

in 1988, the rate of indictment is 34.9 percent which decreases to 30.1 and 29 percent respectively in 1989 and 1990. The prevailing facts indicate that the new investigation method is a total failure and the government's efforts to conserve forests and natural resources will be jeopardized.

The study concludes and recommends that the new investigation method is unreliable measure to prevent forests and natural resources devastation. A corrective measure should be introduced as soon as possible before our national forests and natural resources are exploited to the level of unretrieval conditions.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved